

enim obtinet in criminalibus Jurisdictionem, æquum est, ut is subinde pro istius exercitio in certis casibus ferat sumtus. De quibus infra ad artic. 204. pleniùs dicetur.

III. Tertia pars hujus articuli est de Judice, qui non servatō Juris ordine contra Constitutionem Imperialem & ita planè illegitimè & injustè reum torturæ subjicit; Is sanè hoc non potest in ultum ferre, sed propterea meritò punitur. Quomodo autem sit puniendus, illud ad artic. 20. pleniùs exposui; quibus addi poterunt, quæ tradit Stephanus ad hunc artic. Vide & Sebastian. Gvazzinum Tom. 2. ad Defensam. Defens. 30. cap. 42. fol. 127. per tot. Interea ob excessum in tortura judices possunt conveniri coram immediato suo Magistratu, ut coram eo rationem tanti excessus reddant, & pro ratione circumstantiarum ab eodem puniantur.

Ubi notandum, quod in dubio, an reus justè & legitimè, an verò injustè & indebitè fuerit tortus, præsumtio non sit pro Judice, quod legitimè circa torturam processerit, licet alias præsumatur pro eo, quod illa, quæ ab ipso acta sunt, legitimè celebrata sint, c. 23. Ext. de Elec. & Elec. potestate. Etenim si ostendatur contrarium, præsumtio Juris est pro reo contra Judicem, quod injustè is torturam decreverit. Wesemb. in Parat. ff. de Question. num. 9. fol. 353. nisi ipse probaverit, sufficientissima indicia fuisse præsto, quibus ipse commotus fuerit ad torturam decernendam; & subinde ostenderit, quod in modo torquendi à se præscripto nihil dolo, odio, vel etiam malitiæ dederit, sed cuncta juxta rationem justitiæ ad veritatis inquisitionem prudenter ordinaverit & carni- fici præceperit exequenda. Vide Mantz. ad h. art. num. 34. 35. & seqq. p. 260.

ARTIC. LXII.

Accusatorem probare volentem, audiendum esse.

Bon Beweisung der Missethat.

Wo der Beklagte nichts bekennen / und der Ankläger die beklagte Misshandlung beweisen wolt/ damit soll er / als recht ist/ zugelassen werden.

AD ARTIC. LXII. ARGUMENTUM.

Reo delictum confiteri nolente, Accusator ad probandum, modò etiam is delictum probare velit, secundum Juris dispositionem admitti deber.

E. e. 3

EXEGE.